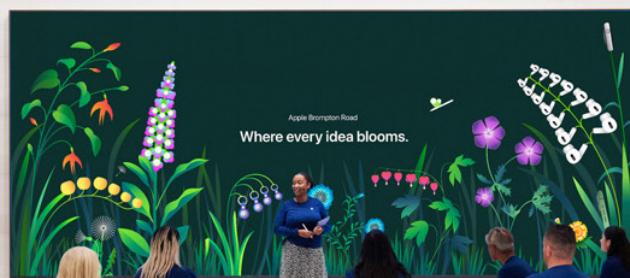
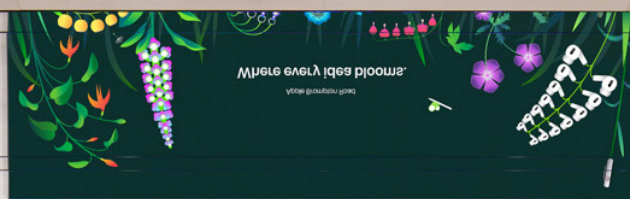

iPure^{CZ}

Kde koupit Apple | Stojánek s USB-C | Když iPhone zlobí
Studenti a učitelé budoucnosti | Hesla v bezpečí

Jak na noční fotografie

Editorial ■ Jan Netolička

Na poslední svatbě jsem měl velmi zajímavý rozhovor a zajímavé srovnání nočních fotek z iPhone. Svatebčané se snažili vyfotit novomanžele při zhoršených světelných podmínkách a následně si navzájem záviděli noční fotky, nechápali, proč má někdo skoro dokonalý výsledek a někdo tam má pouze šmouhu.

Vysvětlení je jednoduché, od řady iPhone 11 jsou totiž jablčné telefony vybaveny speciálním nočním režimem, který zajišťuje dosažení maximální možné kvality i v podstatně zhoršených podmínkách. Ti ostatní měli buďto starší model či android nižší třídy. Jak tedy vytáhnout ze svého iPhone tu nejlepší noční fotografii za zhoršených světelných podmínek?

Pokud stejně jako já používáte starší iPhone nebo například iPhone SE 2. generace, čili bez nočního režimu, pak jsou vaše možnosti dosti omezené. Jako první vás možná napadne, že si můžete pomoci sami a použít blesk. V takovém případě ale bohužel moc dobrých výsledků nedosáhnete. Co naopak skutečně pomůže, je nezávislý zdroj světla. Nejlepších fotek tedy dosáhnete v případě, kdy si něčím jiným na focený objekt přisvítíte. V tomto ohledu může pomoci i druhý telefon, na kterém stačí zapnout svítilnu a namířit ji na konkrétní místo.

Noční focení na iPhonech 11 a novějších, které disponují speciálním nočním režimem, je mnohonásobně jednodušší. Telefon totiž dokáže sám rozpoznat, kdy je scéna přesprávně tmavá, a v takovém případě automaticky aktivuje noční režim.

To poznáte podle příslušné ikonky, která bude mít žluté pozadí a označení počtu sekund, které jsou pro dosažení co možná nejkvalitnějšího snímku potřeba. V takovém případě máme na mysli takzvanou dobu snímání. Ta určuje, jak dlouho bude samotné snímání vlastně probíhat, než dojde k samotnému vyfocení. Ačkoliv dobu nastavuje systém automaticky, lze ji upravit klidně až na 30 sekund – stačí na ikonku klepnout prstem a čas určit na posuvníku nad spouští.

Kde a proč nakupovat produkty Apple

Magazín ■ Honza Březina

Chcete koupit iPhone, Mac nebo nějaké drobné příslušenství od Applu a uvažujete nad tím, od koho je koupíte nejvýhodněji? Apple se snaží o to, abyste všude dostali stejný servis i ceny, přesto rozdíly jsou větší, než byste možná čekali.

Staré české přísloví říká: „Proč chodit ke kovářičkovi, když můžete jít přímo ke kováři.“ Apple je známý tím, že dlouhodobě buduje svůj přímý prodejní kanál a snaží se, alespoň části svých potenciálních zákazníků, prodávat produkty přímo. Přináší mu to nejen nejvyšší marži, ale zároveň i možnost přímého kontaktu se zákazníky. Ten znamená garantovanou úroveň služeb a hlavně neocenitelnou zpětnou vazbu.

NÁKUP PŘÍMO OD APPLU

Kamenné prodejny Applu – Apple Stores – jsou pověstné nejen svou originální architekturou, ale i tím, že nabízejí bezkonkurenční servis. Prodavači jsou špičkově vyškoleni, obchody mívají přednostní dodávky zboží, nabízejí velmi široký program bezplatných školení i záruční a pozáruční servis. Obecně se ví, že Apple je v kamenných prodejnách při přímém styku se zákazníky často ochotnější uznat záruční opravu nebo dokonce udělat výjimku a provést bezplatnou výměnu zboží apod. Bohužel nejbližší kamenné prodejny jsou v Drážďanech a ve Vídni. Český zákazník do nich může vyrazit nakupovat nebo i zkusit štěstí s opravou, protože na většinu produktů má Apple mezinárodní záruku. Nicméně to není příliš pohodlné řešení.

V ČR je jedinou oficiální cestou, jak nakupovat přímo od Applu, on-line nákup. Na www.apple.cz nakupujete přímo od Applu, zboží vám přiveze v předem jasně daném termínu kurýrní služba, a využít můžete i on-line či telefonickou konzultaci s pracovníky Applu v češtině. Výhodou takového nákupu je, že on-line nákupy mají speciální ochranu zákazníka přinášející například možnost vrátit zboží do 14 dnů. Zároveň je nepřehlédnutelné, že Apple upřednostňuje dodávky zboží do svého obchodu před partnery, takže pokud je něčeho nedostatek, většinou to od Applu koupíte nejrychleji. Na druhou stranu on-line obchod prodává za oficiální ceny, které jsou v zásadě nejvyšší na trhu. S telefonní zákaznickou linkou se dají dohodnout pouze studentské, školní a oficiální slevy B2B.

V případě nákupu přímo od Applu zajišťuje poprodejní podporu telefonická linka a servis autorizovaná servisní střediska. Po telefonu je možné domluvit to, že do servisu a z něj zajistí dopravu Apple, pokud jde o zboží koupené on-line.

PRÉMIOVÍ PRODEJCI (APR)

Druhou možností je síť prémiových autorizovaných prodejců. Tu u nás tvoří prodejny iStyle, iStores a iWant, které jsou designované Applem – Apple pravidelně kontroluje úroveň poskytovaných služeb

a do značné míry ovlivňuje jejich obchodní podmínky. Cílem APR je poskytnout servis, který se co nejdříve blíží tomu v kamenných prodejnách Applu. To se samozřejmě daří jen do jisté míry, kterou určují podmínky pro partnery nastavené přímo Apple. APR jsou také prioritně zásobování zbožím, byť prioritou je o něco menší než v případě on-line obchodu Applu. APR nabízejí všechny oficiální akce, slevy a servis jako Apple. Nedostávají ale už například prostředky na bezplatná školení, takže jsou nabízena v omezeném rozsahu.

Z pohledu cen by APR oficiálně měli nabízet stejné ceny jako Apple, a když přijdete na prodejnu, na první pohled to tak většinou vypadá. Nicméně APR mnohem víc slyší na individuální cenotvorbu zejména v případě B2B. Zároveň nabízí vlastní věrnostní programy, v rámci kterých můžete získat buď lepší cenu, nebo jiné bonusy.

Co se týče servisu, většina APR je zároveň autorizovaným servisním partnerem, takže dokáže

řešit jak záruční, tak pozáruční servis. Nicméně nic vám nebrání využít služeb všech ostatních autorizovaných servisních středisek nebo zajet třeba do kamenného Apple Storu v Rakousku či Německu.

Kdy má smysl volit raději APR než přímo Apple? Zejména tehdy, pokud se chcete s někým poradit tváří v tvář, chcete si produkty osobně vyzkoušet anebo chcete využít služeb, které APR nabízí navíc. Ať už půjde o služby B2B, věrnostní program nebo třeba zapůjčení techniky, u APR máte jistotu, že vždy dostáváte originální zboží a plnou záruku. Bohužel ne vždy je edukace zejména nových prodejců na 100% úrovni, takže je dobré si najít prodejnu a prodavače, kterým opravdu důvěřujete.

PARTNERSKÁ SÍŤ (AP)

Třetí alternativou jsou autorizovaní partneři, kteří mají větší volnost než APR a většinou nějakou specializaci. V první řadě jde o velké řetězce

V případě APR vám nic nebrání využít služeb všech ostatních autorizovaných servisních středisek nebo zajet třeba do kamenného Apple Storu v Rakousku či Německu.

s elektronikou jako je Alza, Electro World, Datart apod., kteří mají dokonce v některých prodejnách speciální prodejní stánky s produkty Apple, na kterých jsou prodavači školeni a kontrolováni přímo Applem. Dále sem patří partneři se specializací třeba na B2B (tedy firemní zákazníci), operátoři, specialisté na školství apod. V čem se liší od APR?

V případě AP již Apple neurčuje ani formu prodeje a ani tak striktně neovlivňuje ceny. Takže u těchto prodejců můžete těžit ze speciálních cenových akcí, které mohou někdy znamenat výhodnější podmínky než přímo od Applu či APR, zejména v případě výprodejů. Můžete zde najít specifické know-how, ale můžete bohužel narazit i na neznalost či nekompetentnost konkrétních prodejců, kteří nemají dostatečné proškolení, protože nejsou specificky proškoleni pro produkty Apple.

Záruční i pozáruční servis pro AP zajišťují autorizovaná servisní střediska. Pokud produkty reklamujete přímo u prodejce AP, tak je pouze odešle autorizovanému servisu, takže můžete ušetřit trochu času a odnést je tam sami.

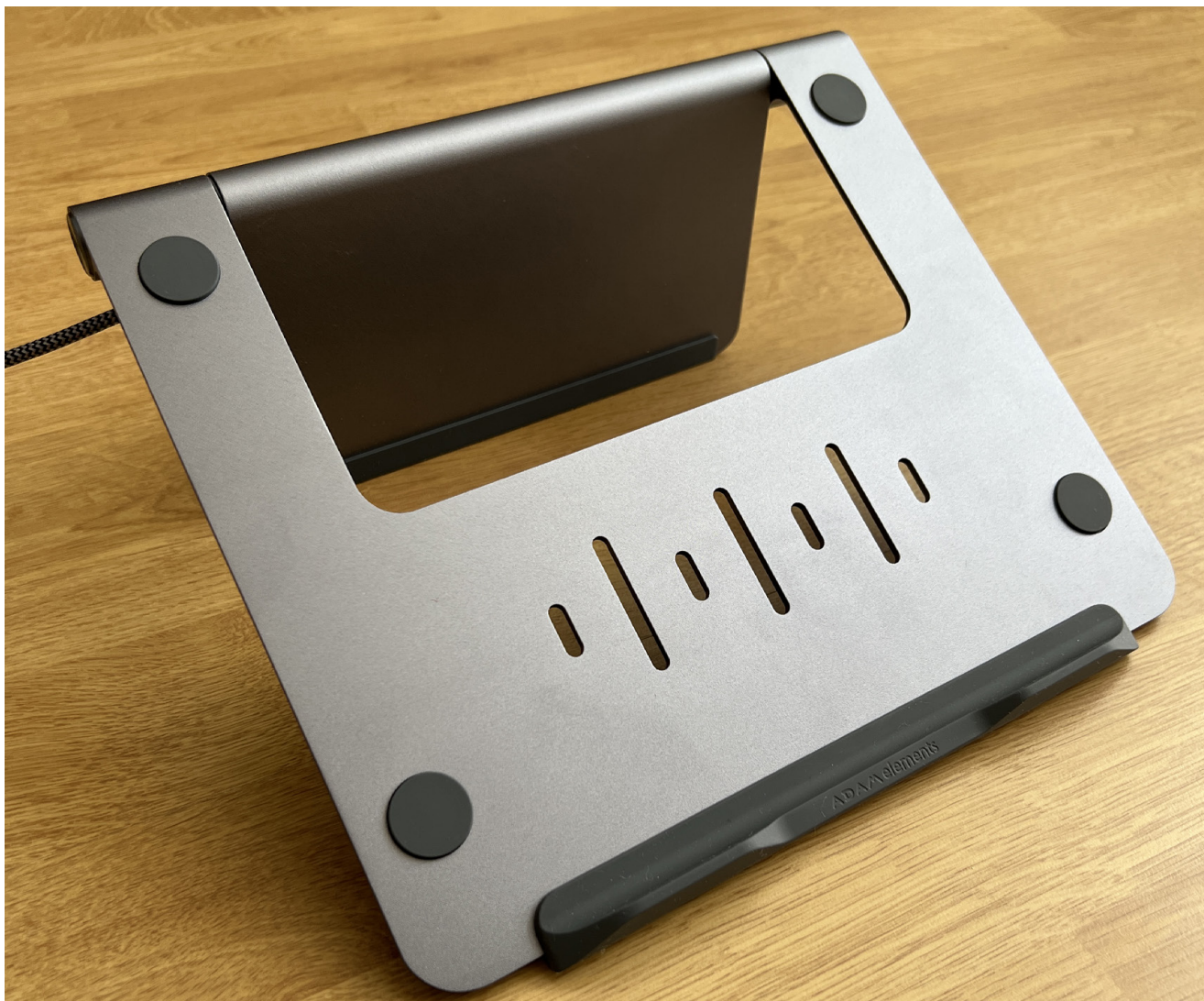
I u AP by mělo platit, že vše, co je nabízeno jako produkt Apple, je originální a s plnou zárukou. Zatím jsem se v tomto ohledu nikdy nesetkal s problémy. Konec konců to je smyslem získání autorizace.

TI OSTATNÍ

Poslední možností je nakoupit zboží od prodejce, který nemá žádný vztah s Applem. Může jít o lokálního prodejce technologií IT, vašeho souseda, co tomu rozumí, nebo třeba nějaký obecný e-shop. Možná se vám dostane speciálního servisu, možná ušetříte pár stovek, ale ztrácíte jakoukoli garanci původu zboží, jeho kvality a servisního krytí. Nechci tím říkat, že jde apriori o špatnou volbu. Je ale založena čistě na důvěře a znám mnoho případů, kdy bylo prodáváno použité zboží jako nové nebo šlo třeba šedý dovoz s omezenou zárukou.

Pokud vám neautorizovaný prodejce prodá zboží z oficiální distribuce, tak máte stejné záruční podmínky, stejnou mezinárodní záruku a stejnou možnost využít všechna autorizovaná servisní střediska Applu. Neautorizovaný prodejce vám může nabídnout podmínky prodeje zcela dle vlastního uvážení, protože s Applem nemá žádný smluvní vztah, a často může nabídnout specifické služby. Důležité je ale vybírat s rozvahou a uvědomovat si související rizika.

My v redakci dáváme přednost nákupům přímo od Applu nebo APR – podle druhu zboží. U drobnějšího příslušenství většinou nakupujeme přímo u Applu, zejména v případě noviněk. Většinu nákupů realizujeme u APR, protože nabízejí osobnější a individuálnější přístup.

USB-C hub a stojánek v jednom

Recenze ■ Filip Brož

Pokud patříte mezi matadory našeho magazínu a čtete moje řádky, tak jistě víte, že nejsem žádný milovník externích displejů nebo pevného pracovního místa. Funguji tam, kde potřebuji a kde se mi líbí. Pracuji v autě, na gauči, u kuchyňského stolu či klidně venku na zahrádce. K tomu střídám zařízení jako ponožky. Aktuálně mě baví nový MacBook Air M2. K tomu po mnoha letech také pracuji ve Windows. Samozřejmostí je i iPad Pro a iPhone.

Ke všem těmto účelům jsem si oblíbil nový stojánek a USB-C hub v jednom. Paradoxně nejvíce mi vyhovuje právě na práci s počítačem s Windows. Jak to? Adam Elements CASA Hub Stand kombinuje polohovatelný stojánek s USB-C hubem 5 v 1. Je jedno, zda používáte macOS, Windows, Chrome OS nebo klidně i iPadOS. Stojánek je prostě vhodný pro všechny platformy.

CO NABÍZÍ?

Stojánek vám nabídne hned tři porty USB-A, port HDMI, který umožňuje zrcadlení i rozšíření obrazu a port USB-C PD s výkonem až 100 W, pro rychlé a efektivní nabíjení.

Vtip je v tom, že stojánek také obsahuje integrovaný oplétaný kabel USB-C, který připojíte do vašeho stroje. Vše ostatní pak připojíte přímo ke stojánku a ušetříte tak i nějaké porty u vašeho stroje. Stojánek se postará o nabíjení i případný přenos obrazu a dat. Kabel je velmi odolný a zároveň dostatečně dlouhý, aby dosáhl i na druhou stranu vašeho stroje.

PRAKTICKÝ STOJÁNEK

Stojánek je kompletně vyroben z hliníku. V praxi oceňuji silikonové prvky a chrániče, které nepoškrábají mé přístroje. Stojánek je také vybaven chladícími otvory pro lepší rozptyl tepla ze zařízení. Stojánek vám nabídne nastavitelný sklon 0° až 180°, díky čemuž můžete využívat ideální polohy zařízení při jakékoliv činnosti. Stojánek lze polohovat až do výšky 110 mm. Hliníkové tělo hubu také minimalizuje elektromagnetické rušení.

Překvapilo mě, že stojánek Adam Elements CASA Hub Stand je velmi lehký, a tak ho snadno můžete převážet. Nemusíte se vázat na jeden pracovní stůl. Díky správné poloze se pak nebudete u práce krčit a hrbít záda. Displej budete mít přímo v úrovni očí.

Fajn je také doplnit, že produkt byl oceněn prestižními cenami iF Design Award 2022 a Red Dot Design Award 2022.

VYUŽITÍ? PRO KOHOKOLIV

Je úplně jedno, jakou platformu používáte. Stojánek můžete používat i s vaším iPadem Pro. Následně tam dát Windows a nakonec klidně MacBook. Velikostně stojánek pojme až 16" stroj. Osobně v praxi asi nikdy nebudu potřebovat tolik volných portů, ale nikdy nevíte.

Třeba i ten displej někdy připojím a zvětším si pracovní plochu. Adam Elements CASA Hub Stand můžete [zakoupit zde](#).

Když iPhone zlobí...

Návod ■ Jakub Dressler

Přijde mi, že dokud váš iPhone funguje, tak vaši „proandroidští“ přátelé nic moc nekomentují. Pokud ale váš iPhone přestane fungovat, tak začínají mít zvláštní pohledy, posměšné poznámky a ptají se, co že se to děje s vaším jablíčkem. Někdy iPhone pozlobit dokáže. Co potom dělat?

Jak kdybychom o tom nepsali. Beta verze iOS 16 je nestabilní a vy nikdy nevíte, kdy se s vaším iPhone něco stane. Většinou je vše v pořádku, ale mně se stalo. Několik dní před psaním tohoto článku se můj telefon začal chovat zvláštně. Aby to bylo spravedlivé, nejsem si na sto procent jistý, že se to stalo kvůli betě iOS 16. Telefon přestal reagovat, displej byl černý a zahříval se jako nikdy předtím. Nic mi nepomohlo, ani příkaz k tvrdému (vynucenému) restartu. Po několika hodinách se vše samo vyřešilo. Displej začal fungovat a iPhone začal hlásit nedostatek energie v baterii. Co se stalo, nevím. Od té doby se s iPhonem nic jiného a neobvyklého nedělo. Přivedlo mě to, ale k nápadu, podívat se víc na téma restartu a jiných užitečných funkcí, které přijdou na řadu u iPhonu, který se „seknul“ a nejde ovládat. Snad to nikdy nebudete potřebovat.

APLIKACE NEREAGUJE

Asi nejčastějším problémem může být aplikace, která nereaguje. Snažíte se prstem jezdit po obrazovce a telefon nic nedělá. Někdy se po pár sekundách objeví černá obrazovka se symbolem načítání a systém se vrátí na pracovní plochu telefonu. Otevřete aplikaci znovu a vše běží normálně. Co když se to nestane? Můžete vyzkoušet aplikaci natvrdo zavřít. Způsob se liší od modelu iPhone,

tak si to vezmeme popořadě. Pokud máte iPhone s Touch ID, tak dvakrát zmáčknete tlačítko plochy a pokud telefon zareaguje, tak si v menu, které se vám otevře, najdete aplikaci, kterou chcete zavřít – zavřete ji odhozením náhledu aplikace směrem nahoru. Pokud je váš iPhone novější, tedy s Face ID, tak je postup podobný, jen musíte táhnout prstem z dolního okraje směrem nahoru. Tak se dostanete do menu všech otevřených aplikací. Na závěr tohoto odstavce bych se rád zmínil o tom, že opravdu hodně lidí úplně zbytečně vypíná aplikace. Chápu, že je to nějaký zvyk z Androidu, i když si myslím, že je tento operační systém už na takové úrovni, že ani tam to nemusíte dělat, ale přesto – nevypínejte tímto způsobem aplikace, pokud nemusíte. Zbytečně zatěžujete systém, baterii a tak dále. iOS je navržen tak, aby systém sám poznal, co potřebuje uspat, co potřebuje procesorový výkon a co je potřeba ukončit. Nemusíte se o to vůbec starat. Tím, že tímto

způsobem ukončíte nějakou aplikaci bezdůvodně, nepomáháte ani sobě, ani systému.

TELEFON NEREAGUJE

Pravdou je, že iPhone si s většinou problémů poradí sám a vy se nemusíte obvykle o nic starat. Jsou ale situace, kdy se váš iPhone zasekne a začne stávkovat. Co dělat? Bude se vám hodit kombinace zmáčknutí kláves, díky které dokážete iPhone přinutit něco udělat. Jedná se o „vynucený restart“. Postup závisí na daném modelu iPhone. Pokud máte iPhone s technologií Face ID, tak zmáčknete tlačítko na zvýšení hlasitosti a ihned pusťte. Stačí opravdu jen do něj klepnout. Vzápětí totéž udělejte s tlačítkem na snížení hlasitosti. Posledním krokem je postranní tlačítko, které budete držet. Pokud si to budete zkoušet během čtení tohoto článku, tak se vám objeví obrazovka: Vypněte přejetím, což je normální reakce telefonu. Pokud váš telefon nereaguje

Pravdou je, že iPhone si s většinou problémů poradí sám a vy se nemusíte obvykle o nic starat. Jsou ale situace, kdy se váš iPhone zasekne a začne stávkovat.

a vy chcete vyvolat vynucený restart, držte postranní tlačítko tak dlouho, dokud se vám na displeji neobjeví logo Apple. Potom tlačítko můžete pustit. U modelů iPhone 8 nebo SE 2. generace (popřípadě novější) je postup obdobný. Změna přichází se staršími modely iPhone. U verze iPhone 7 musíte držet tlačítko snížení hlasitosti a postranní tlačítko (u modelů iPhone 7 a starších ho Apple nazývá tlačítko spánku) znovu do chvíle, než se objeví logo Apple. Pokud máte verzi iPhone 6S nebo starší držte tlačítko spánku a tlačítko plochy. A víte, co je nejlepší? My tady řešíme iPhone, ale jeho větší bratr iPad má úplně stejný postup, tak když si zapamatujete tato řešení, tak máte vystaráno!

TELEFON SE ZAPNE, ALE JE PŘESTO ZASEKNUTÝ

Poslední možností je to, že se telefon zasekne, ale vy víte, že je zapnutý. K tomu budete potřebovat Mac. Pokud nemáte Mac, zkuste zajít do servisu. Ale předpokládejme, že jej doma máte. Připojte telefon k počítači a ve Finderu nebo iTunes (podle verze vašeho MacOS) vyberte iPhone. Dále se budete chovat tak, jako byste chtěli vyvolat vynucený restart. Poslední krok, tedy držení postranního tlačítka nebo tlačítka spánku, dělejte tak dlouho, dokud se vám neobjeví Obrazovka zotavení. Ta vypadá tak, že je celá černá se symboly

počítače a do něj připojeného kabelu. Počítač vám dále dá na výběr – obnovení nebo aktualizace. Zvolte aktualizace. Poté váš počítač stáhne potřebný software. Tento režim se vypne po 15 minutách. Pokud se vám nepodaří dosáhnout obnovy, opakujte postup znovu.

Před tím než začnete panikařit, jako jsem začal já, se zkuste uklidnit a začít uvažovat, co se tak mohlo stát. Možností je opravdu hodně. Můžete mít zanesený port pro nabíjení, a tím pádem vybitý telefon, nebo zařízení může být přehřáté. Já už několik takových situací zažil a moji kolegové z iPure by jistě také mohli vyprávět, ale opravdu málokdy se stane, že byste museli jít s problémem do servisu. Než tam půjdete, zkuste zavolat na podporu Apple. Samozřejmě, že pokud telefon absolutně nereaguje, tak je to jiná situace, ale mně se třeba jednou stalo i to, že jsem měl menší problém s iPhonem a pracovník podpory mi udělal diagnostiku na dálku. Vše je zdarma a velmi rychlé. Po diagnostice mi řekl, v čem může být problém, a já jej dál mohl řešit.

Celý můj článek se ale točí kolem extrémních situací, které vás s největší pravděpodobností nepotkají. Nejspíš si ve většině případů vystačíte s vynuceným restartem. Hodně totiž můžete ovlivnit sami. Pokud budete mít aktualizovaný software a zachováte si chladnou hlavu, tak se vám jistě podaří situaci bez problémů vyřešit.

Vstříc budoucnosti

Magazín ■ Karel Oprchal

Zní to už jako slušné klišé, když člověk na každém rohu slyší lidi opakovat, že svět kdysi vypadal jinak a doba se změnila. Co já jako čtyřicetiletý student učitelství před závěrečnou zkouškou můžu hodnotit, když se sám řadím do generace Z a nic předtím jsem nezažil? Jenže už i já vidím znatelný posun od dob mého dětství a zdá se mi, že se jistě bouřlivé a revoluční období adaptace na technologie zítřka začíná postupně uklidňovat. A je také výzkum v oblasti moderní pedagogiky, co mi možná dává klíč k pochopení, co se vlastně ve společnosti děje.

Kdo již nějakou dobu čtete mé články, víte, že mě osobnost a role současného, chcete-li moderního, učitele trvale pronásleduje. V období zavřených škol jsem se vám snažil přiblížit realitu distanční výuky, už od svých začátků v iPure se periodicky zabýval technologiemi ve výuce i v osobním životě, jak všechna zařízení napasovat do života tak, aby se přirozeně staly jeho součástí a my se zároveň necítili závislí. Se svou mladší sestrou jsem udělal řadu inspirujících rozhovorů o tom, jak já a mladší generace vnímáme sociální síť a jakou pro nás všechny mají úlohu. Jako mladý člověk se snažím realitu kolem sebe vidět nezkresleně, nezaujatě ji zkoumat a sbírat zkušenosti, abych je posléze mohl formulovat do myšlenek, které možná někoho obohatí.

Jsem soukromý lektor, bývalý i nastávající učitel na gymnáziu a vnímám to jako nutné, abych se při každé příležitosti někoho učil sebekriticky zamyslel nad tím, zda se mi povedlo formulovat a podat svoje myšlenky tak, aby to u příjemce mělo kýžený efekt. Je to prosté – jinak ta společně strávená hodina neměla žádný význam. Tento efekt je totiž přímo závislý na účelu, za kterým se jedinec chce něco naučit. Ať už se jedná o jazyk či cokoli jiného. Já, jakožto učitel zodpovědný za žákovu učení, se musím jeho nastavení přizpůsobit a korigovat jej,

protože vycházíme z toho, že já bych měl vědět, co se nesmí opomenout, ale na druhou stranu musím dobře rozumět tomu, co musím v závislosti na příjemci vyzdvihnout. Je to neustálé hledání jakési rovnováhy a obě strany si toho musí být vědomy.

KNIHÁM ODZVONILO

Když jsem před několika měsíci napsal článek s názvem Digitální učitel, kde jsem barvitě popisoval svoji praxi na bohumínském gymnáziu, kde jsem zcela přirozeně se studenty navázal kontakt i mimo výuku prostřednictvím sociálních sítí, potěšilo mě od mnohých lidí slyšet, že se mi povedlo přesně vyjádřit to, co by měl v dnešní době učitel ztělesňovat. Že tento osobní a vřelý přístup bez výčitek je přesně to, co by dnešní děti od učitele chtěly. Moment, dnešní děti? Ty „moderní“ děti? Když si vzpomenu sám na sebe ve školní lavici a volně tak navážu na zmíněný článek, i já jsem vždy něco podobného od učitele žádal. A v podstatě bylo jedno, zda je učitel 30 nebo 65 let. Všechno to záviselo na tom, jaký je člověk. Vždycky jsme totiž byli stejní.

A já přesto tvrdím, že vidím rozdíl mezi dětmi před 15 lety a dnes. Odpovědí na všechny dnešní problémy je totiž ten neustále omílaný internet. Web 1.0, ve kterém jsem vyrůstal já, se dávno

přetransformoval v etablovaný Web 2.0 a svou roli prosazující Web 3.0, zatímco už na horizontu vyhlížíme Web 4.0 v podobě Metaversu. Nejsou to počítače, ale internet, co nenávratně formuje realitu okolo nás a dává nám neustále více možností a podnětů žít život... jinak. Nechci tvrdit, zda lépe, hůře, víc ve spojení s okolním světem nebo v menším kontaktu s přírodou, to už je na každém z nás. Tento vývoj života spotřebitele je prostě překotný, byť stále opožděný oproti tomu, co jsme o budoucnosti internetu věděli už v 80. a 90. letech, a většina z nás jednoduše má problém s tím udržet krok. A ano, je to pochopitelné, jen co si zvyknete na jeden způsob, už se nabízí dva nové a třetí je na cestě. Když se na to člověk podívá z ptačí perspektivy, věci se vyvíjí tak rychle, že je to až neskutečné. Chtěl bych proto na základě nových zjištění, která se mi povedlo udělat během čtení zdrojů pro státnice, trochu poupravit či nasvítit z jiného úhlu svá slova v článku o digitálním učiteli. Zcela zásadní vlastností učitele je totiž nezakrňt.

Je naší přirozenou vlastností a zároveň i prokletím, že se rádi spokojíme s tím, co přijmeme za vlastní a co považujeme za správné. Jako vědomé bytosti si tím v hlavě vytvoříme vlastní svět, ve skutečnosti velmi sofistikovanou a individualizovanou představu o světě, v němž žijeme, je

nám v ní dobře, protože nám dává pocit bezpečí a stability, a cokoliv, co více či méně tuto utkvělou představu nahlodává, v nás vyvolává pocit strachu, že přichází úpadek a zmar, ten kdysi správný svět už dávno není a co přijde, bude jen horší. Moment tohoto šokujícího zjištění je ale právě pouze momentem neohlášeného střetu dvou oddělených realit. Náhlého zjištění, že to, čemu jsme celým tělem věřili, je a možná už dlouho bylo jinak. A my se cítíme vykořenění. Zní to hrozně, ale v mých očích je lékem proti tomuto mrtvici nahánějícímu incidentu pouze skutečně otevřený přístup vůči tomu, co se děje okolo mě. Pokud se jako člověk nebudu každým dnem snažit vypudit ze svého okolí vše, co je mi nějak odpor-
né (pravděpodobně proto, že to neznám a neumím to zařadit), zákonitě se mi tímto zvidavým zkoumáním nemůže stát, že se jednoho dne probudím do světa, který je diametrálně odlišný od toho, ve kterém jsem předešlé noci usínal. Neznamená to však, že musím vše nové nekriticky a bezmyslenkovitě přijmout a vzít za své jen proto, že je to nové. Mohu a dokonce bych řekl, že musím s některými aspekty nového světa nesouhlasit, protože jinak bych neměl vůbec žádnou osobnost. Musím se někdy vymezit, protože není zdravé všemu svorně přikyvovat. Prostě se vždy

hluboce zamyslím a zjistím, zda to, čemu bych přikývl, není úplný nesmysl, se kterým prostě vzhledem k tomu, jak žiju, nechci souhlasit. K tomu nemůže nikdo nikoho donutit a je potřeba to naučit jak sebe, tak děti. Jedině tak se dá společně fungovat.

Ale zpět k tomu provokativnímu názvu této sekce. Odkdy knihám odzvonilo? Přece v momentě, kdy jsme zjistili, že kompaktnějším a méně náročným zdrojem zábavy i znalostí je – světe, div se – mobilní telefon. Mobil, počítač, internet, to jsou tři zásadní komponenty života nás všech, které chceme jakoby nevidět, když přijde na výuku a vzdělávání. Proto se neustále napíná pomyslná šňůra mezi učiteli a žáky, kteří se rok co rok více blíží absolutnímu přijetí technologií do všech částí jejich života, zatímco těm samým učitelům se rok co rok stále nedaří přestat žít v roce 1994, ne-li ještě dříve. V tomto bodě opravuji to, co jsem dříve prezentoval, protože jsem opomenul zásadní předpoklad, že se jako jedinec nikdy nepřestanu vyvíjet, nebo se o to aspoň snažit. A tím trpí drtivá většina učitelského sboru.

MULTIMODÁLNÍ GRAMOTNOST

Pojem gramotnost zná v České republice i všech ostatních zemích prvního světa přes 99 % populace. Schopnost číst a psát se od nepaměti považuje

za zásadní a klíčovou dovednost člověka pro jeho úspěšný život. V posledních letech se ale s výzkumem moderních technologií a jejich vlivu na chod společnosti začal objevovat pojem multimodální gramotnost, na jehož příchod do světa vzdělávání ještě pořád netrpělivě čekáme. U mladých lidí se totiž na rozdíl od klasické gramotnosti nabývá ta multimodální na mnohem většího významu, byť ji nevyhnutelně musíme mít zvládnutou všichni. V kontextu multimédií a virtuálního prostoru totiž tento pojem poprvé získává reálnou formu a my začínáme chápat, kde kdysi udělali soudruzi v NDR chybu. Multimodální gramotnost je lingvistický pojem, kterým bychom mohli strávit hodiny, ale v principu představuje schopnost nejen texty číst a psát, ale i o nich mluvit, poslouchat je, vidět a všemi způsoby s nimi interagovat. Když vezmeme v potaz fakt, že z podstaty věci se i obrázek rovná text, jelikož každý obrázek má jistý význam, poselství, které my pomocí slov vyjadřujeme, popisuje pojem multimodální gramotnost obratnost lidí mimo jiné i ve virtuálním světě. Tam se na nás valí stovky textů různých typů a my jsme nuceni s nimi pracovat; dokonce s nimi interagujeme i fyzicky, když přejíždíme prstem po displeji sem a tam. Dat je navíc tolik a jsou předávána takovou stravitelnou formou, že bez verbální reakce a vlastní snahy o vytvoření svých příspěvků

se nedá v dnešním internetu pohybovat a vyznat. Voilà, právě jsme praktickou zkušeností vytvořili definici Webu 2.0 jak vyšitou. Ve Webu 2.0 je prostor sdílený všemi spoluutvářen a upravován každým jeho uživatelem a zařízení představují pouze vstupní portály tohoto světa.

Čtení nekonečných textů a přebujelých příběhů na pokračování samozřejmě mají i v dnešní době své místo a ani omylem se nesnažím tvrdit, že kniha jako formát je nadobro mrtvá. Čtení se nicméně ve volném čase oddává jen menšinové procento dnešních mladých, zatímco ten zbytek dělá co? Hraje počítačové hry a brouzdá po webu. A to jsem četl data z roku 2010, dnes to musí být ještě trochu jinak... Co si z toho tedy musíme odnést? Mozky dnešních dětí, vyrůstajících do technologické éry, respektive se v ní rovnou rodí, jsou zvyklé na úplně jiné zacházení a interakci s okolím, než generace má, natož mých rodičů či prarodičů. Svět se skutečně změnil k nepoznání, ale kdo jsme my, abychom hodnotili, že svět jde do záhuby? Nic z toho, co víme o současných dětech, neindikuje, že by jejich životy měly mít jakkoliv horší vyhlídky než životy našich rodičů, alespoň co se týče toho, co mohou sami ovlivnit, což je jejich tělo a mysl. Na rozdíl od doby ještě před 20 lety je dnes 100 % jejich

života interaktivních, jsou zvyklí klikat, zkoumat, sdílet, mluvit, bavit se. Dechberoucí příběhy, kterých jsme se kdysi mohli jen dočíst nebo je sledovat na pokračování v televizi, dnes na vlastní kůži prožívají prostřednictvím geniálních příběhových počítačových her, ve kterých tráví mnohem více času, než co jste vy kdy strávili s kdejakou knihou. A učí se. O historii, o lásce, o světě, o nebezpečí a přátelství, úplně to stejné, čeho by se dočetli z knih, jen jinou formou. Krom toho, že se samozřejmě učí i ovládat počítač jako takový. Nemyslím to jako kritiku velkých literárních děl minulosti, ta jsou úchvatná a mnohá z nich by se měla číst a studovat povinně, s vystudovanými dvěma jazyky o literatuře nějaké povědomí mám... Nechci jen dopustit ostrou kritiku dnešní doby pouze proto, že dnešní mládež, i já sám, se řadíme k těm, co zrovna nestrávili dětství v koutě s knížkou v ruce, ale rozhodli se vzhledem k době a možnostem zkoumat svět a učit se jinak. A že se to zrovna vůbec neshoduje s tím, jak vyrostl můj otec a moje matka, rozhodně není můj problém...

Učitelé se v první řadě musí zasadit o to, aby viděli svět, jaký je. Aby viděli děti jako lidi, kteří nesou nějakou charakteristiku, se kterou jako příslušníci starší generace nemohou nic udělat, ale mohou ji se zájmem poznat a zamyslet se nad tím,

co jim mohou předat. Jak mohou těmto novým lidem dobře nastartovat život, protože sami o něm mají nějakou kvalitní představu a mohou poradit. Jak skloubit dohromady jejich životní zkušenost se znalostmi okolního světa, kterému děti odpovídají, a s vědomím toho všeho dětem něco vtisknout, co jim bude přínosem. Jak sleduju vývoj technologií a od nich se odvíjející život dnešních dětí, technologie už několik let neprocházejí tak dramatickým vývojem jako za mého dětství. Všichni vidíme, že trh se ochlazuje, a pravděpodobně přijde období klidu, kdy se všichni budeme mít čas aklimatizovat a adaptovat a možná dát moderním způsobům ještě jednu šanci. Rozhodně bychom se těm mladším více přiblížili, z čehož bychom ve finále těžili úplně všichni. Učitelé musí technologie vnímat jako realitu a příležitost, nesmí je přehlížet, musí chápat jejich funkci, jinými slovy chápat myšlení dětí, které je oboustranně formováno internetem, protože internet je formován námi, a zapojit je do výuky. Využít všech možností spolupráce, komunikace, interakce a kreativity ve prospěch rozvoje malého člověka. Tak to je a jinak to nebude. Svět a trh se neptá a kdo není ochoten jít s proudem, proud ho vezme s sebou a roztrhá na kusy. Bude žít jako dinosaur v éře cyberpunku. A takový život bude nepřijemný.

Správa hesel aneb bezpečnost nade vše

Recenze ■ Martin Adámek

Hesla se postupem času stala naší každodenní nedílnou součástí. Zakládáme si mailové schránky, vytváříme si účty na sociálních sítích, přihlašujeme se do internetového bankovníctví, doma provozujeme vlastní WiFi, jsme zaregistrováni v řadě e-shopů, a to je jen zlomek z výčtu, kde všude je různých uživatelských jmen a hesel zapotřebí. Když si pak uděláme celkový souhrn našich ID, zjistíme, že jich máme pěkných pár desítek, ne-li stovek. A v tuto chvíli přichází na řadu typická otázka – kam s nimi?

Nejprve se zastavme u podstaty hesla samotného. Víím, že to je sice pověstné nošení dříví do lesa, ale každoroční statistiky ukazují, že kvanta lidí si se složitostí hesla hlavu nijak nelámou. Schválně, kolik hesel máte právě vy? A skutečně se ve vaší nekonečné sbírce hesel ani jedno neshoduje? A skutečně má každé heslo minimálně 8 znaků a je složeno z náhodné kombinace malých a velkých písmen, čísel a speciálních znaků? Pokud jste ve všech případech odpověděli kladně, pak vám gratuluji. Ne vždy tomu ale tak je. Stačí, když si do vyhledávače zadáte „Přehled slabých hesel“ a odměnou vám bude řada článků o tom, že lidé jsou nepoučitelní. Ano, i v dnešní době, kdy kyberkriminalita světa vládne, si nemalé procento uživatelů se složitostí svých hesel starosti nedělá a spokojí se například s číselnou řadou 123456, jménem své manželky, jménem svého oblíbeného sportovce či názvem svého oblíbeného fotbalového klubu. Každý takový si to zdůvodní slovy, že o jeho účet přece nikdo nestojí, tak proč se trápit nějakou složitostí hesla? Jak se říká, každý svého štěstí strůjce. Prolomit taková hesla je pro hackery otázkou okamžiku a majitelům těchto nabouraných účtů pak zůstávají pouze oči pro pláč. Je proto třeba mít na paměti, že prevence je základ, fantazií při vymýšlení hesel šetřit netřeba, a čím delší, tím lepší.

VŠE POD PALCEM

Úvodní osvětlu máme za sebou a nyní můžeme přejít k věcem poněkud praktičtějším. Budeme hledat odpověď na otázku, kam se všemi těmi hesly? Nepochybuji o tom, že ačkoliv žijeme v době digitální, tak se stále najde řada lidí, kteří zůstávají u staré dobré tužky a čáru papíru. No jo, kde jsem ale ten papír naposled založil? Nebyl náhodou v kapse riflí, které minulou sobotu manželka prala? Nevyhodil jsem jej náhodou s hromadou nepotřebných letáků na mém stole? Těchto otázek jsme my applisté naštěstí ušetřeni. K archivaci hesel totiž používáme k tomu určené aplikace, které se obecně nazývají správci hesel. V App Store jich najdeme takřka bezpočet, jednoho takového správce však máme přímo v našich zařízeních. Vstoupíme-li do Nastavení, tak se po chvíli došviháme na položku Hesla. Poklepeme, zadáme kód či svou identitu ověříme skrze Face ID nebo Touch ID a můžeme začít ukládat. Zde však žádné pokročilé funkce nečekejme. Hesla, známá též jako Klíčenka, v našich iPhonech či iPadech slouží pouze pro správu uživatelských jmen a hesel. Na druhou stranu ale vzato, spouště lidí to bohatě postačí. Uloží si zde ID ke svému mailu, k facebookovému účtu, ke svému e-shopu a svou strohou sbírku zakončí přístupovými údaji k Netflixu. Pokud víc nepotřebujete, pak zmíněná nativní Klíčenka vám plně postačí.

NAJDE SE I PÁR VYCHYTÁVEK

Ačkoliv v nativní Klíčence pokročilé funkce nenajdeme, zase až tak beznadějně to s ní není. Zadáváte-li do Klíčenky nějaké přístupové údaje, tak v případě slabého hesla vás na to aplikace upozorní. Měli byste dodržovat zásadu náhodné kombinace alfanumerických znaků a znaků speciálních. Uvidíte, že pak bude Klíčenka spokojená. Vytváříte-li si účet k nějaké službě přímo na webu, pak vám po dokončení registrace váš iPhone nebo iPad nabídne uložení těchto údajů právě do Klíčenky. Vy potvrdíte a jste tak ušetřeni jejich ručního zadávání. Tou nejdůležitější vychytávkou je zde ale funkce Automatické vyplnění hesel. Pokud si ji aktivujete, pak máte po starostech. Jakmile se budete chtít přihlásit k některému ze svých účtů, objeví se dialog „Chcete se přihlásit pomocí aplikace Klíčenka na iCloudu?“ a zároveň se zde objeví potvrzovací tlačítko. Stačí na něj poklepat, vaše zařízení Apple si vás ověří prostřednictvím Face ID či Touch ID a veškeré přihlašovací údaje se vyplní automaticky. Praktické, že? Klíčenka však dbá také na vaši bezpečnost. Dříve či později zde spatříte tlačítko Doporučení pro zabezpečení. Poklepete-li na něj, zjistíte, která z vašich hesel se objevila mezi uniklými hesly, která hesla jsou snadno uhodnutelná, a která hesla se opakují. Zde už bude záležet pouze na vás, nakolik si tato varování vezmete k srdci a budete se jimi řídit. Samozřejmě je také

synchronizace napříč všemi produkty Apple, které máte přihlášeny ke svému Apple ID. Veškerá hesla tak máte stále aktuální a v případě iPhone je máte doslova pod palcem.

1PASSWORD - LÉTY OVĚŘENÁ KLASIKA

Možná vás teď napadá otázka, co oproti nativní Klíčence nabízí správci hesel, jichž je v App Storu celá řada, a to jak placených, tak zdarma? Zde záleží na vašich nárocích. Vystačíte-li si s minimem, pak se touto otázkou trápit nemusíte a nadále můžete plně využívat potenciál nativní Klíčenky. Pokud si však některého z těchto správců hesel stáhnete, pak rázem zjistíte, v čem spočívá ta přidaná hodnota. Názornou ukázkou může být aplikace 1Password, která patří k nejpoužívanějším aplikacím z této kategorie. Další frekventovanou aplikací je například LastPass Password Manager.

1PASSWORD POD DROBNOHLEDEM

Stručně by se správce hesel 1Password dal charakterizovat slovy All In One. Uložit si zde můžete takřka cokoliv. Je zde celá řada kategorií a je pouze na vás, které budou pro vás aktuální, a do kterých budete své nejrůznější údaje ukládat. Kategoriemi se zde rozumí například Osobní trezor, Login, Diskrétní poznámky, Platební karty, Cestovní pas, Řidičský průkaz, Členství, Server a řada dalších. Já si třeba pochvaluji právě

kategorii Platební karty. Jednou vyplníte a více se nestaráte. V případě, že na webu musíte provést platbu skrze údaje své platební karty, stačí poklepat na příslušné políčko a objeví se možnost vyplnění všech údajů prostřednictvím 1Password. Opět proběhne autorizace prostřednictvím Face ID nebo Touch ID, všechna políčka jsou rázem vyplněna a vy už tak musíte poklepat pouze na tlačítko Zaplatit. Aplikace 1Password tak učiní konec všem papírkům a poznámkám rozházeným bůhvíkde. Užitečným pomocníkem je zde také Generátor hesel. Vy si zde pouze vyberete, zda chcete heslo náhodné, zapamatovatelné, či se bude jednat pouze o PIN. Nastavit si zde můžete také počet znaků pro dané heslo. Nejkratší náhodně vygenerované heslo má znaků 8, maximem je pak znaků 100. A to už je panečku nějaké heslo. Budete-li se nacházet v situaci, že heslo bude třeba někde zadat ručně, ani zde žádný problém není. V 1Password si dané heslo vyhledáte, našviháte si na něm položku Kopírovat a následně vložíte do příslušného pole. Jednotlivé kategorie si můžete navíc editovat a podle potřeby si přidávat různá políčka. U každé položky máte v 1Password navíc možnost Přidat danou položku do Apple Watch. Odpadne vám tak nutnost listovat v aplikaci a k potřebným heslům či poznámkám tak máte přístup přímo ze svého zápěstí. A jak je na tom 1Password s bezpečností? Při prvním spuštění vás aplikace vyzve k zadání

hesla. Zde opět fantazií nijak nešetřete, protože mějte na paměti, že tohle heslo je vstupní branou k veškerému obsahu 1Password. Samozřejmostí je i zde možnost autorizace skrze Face ID a Touch ID. Heslo si však každopádně někam poznamenejte. Třeba právě do nativní Klíčenky. 1Password totiž čas od času vyžaduje zadání hesla navzdory tomu, že máte aktivní autorizaci Face ID. Na druhou stranu ale vzato, je to dobře. 1Password si tak ověří, že dveře k bezpečtu hesel, platebním kartám a velmi diskrétním poznámkám otevírá vždy člověk povoláný.

ZÁVĚR

Aplikace 1Password je uživatelsky velmi přívětivá, a navíc v češtině, takže benefit pro angličtinu neznalé uživatele. Tato aplikace je však aplikací placenou. V rámci měsíčního předplatného vás bude stát její používání 109 Kč, roční předplatné vás pak vyjde na 979 Kč. Zda se vám tato investice vyplatí či nikoliv, to musíte posoudit sami. Mám za to, že je dobře, že je tato aplikace placená. Jednak nabízí skvělý potenciál, a jednak je to zárukou, že na vývoji aplikace neustále pracuje tým zkušených profesionálů. Aplikace je pravidelně aktualizována a já tak mám jistotu, že jsou moje data v dobrých rukou. Aplikace si za dobu své existence získala značné renomé a vývojáři si dávají záležet, aby tomu tak bylo i nadále. A já věřím, že bude.

NEXT

